

ADVIES MET BETREKKING TOT DE AANWEZIGHEID VAN EEN
BEDRIJFSREVISOR OP DE VOORBEREIDENDE VERGADERINGEN
VAN DE ONDERNEMINGSRAAD.

Probleemstelling :

- (1) Naar aanleiding van het optreden van de bedrijfsrevisoren in de ondernemingsraad en meer bepaald tegenover de werknemersafgevaardigden in de ondernemingsraad is de vraag gerezen naar de aard en de frequentie van de contacten die de bedrijfsrevisor kan hebben met verschillende geledingen of individuele leden van de ondernemingsraad.

Intentie van de wetgever

- (2) Noch uit de tekst van de wet, noch uit de parlementaire documenten blijkt dat aan de bedrijfsrevisor een verplichting of een verbod zou kunnen worden opgelegd tot het bijwonen van de voorbereidende vergaderingen van de ondernemingsraad. Uit deze parlementaire documenten blijkt evenwel zeer duidelijk dat het optreden van de bedrijfsrevisoren in principe moet gebeuren voor de gehele ondernemingsraad en niet voor enkele leden hiervan. (Parl. Doc. Kamer, 1982-1983, 552 N 35, Verslag Verhaegen, p. 17 in fine). Bovendien is de aanwezigheid van de bedrijfsrevisor bij de vergaderingen van de gehele ondernemingsraad, wettelijk niet verplicht en moet die aanwezigheid een eerder "uitzonderlijk karakter" hebben. (Parl. Doc. Kamer, 1982-1983, 552 N 35, Verslag Verhaegen, P. 19). De weigering van een bedrijfsrevisor om afzonderlijke voorbereidende vergaderingen bij te wonen moet dan ook als gerechtvaardigd worden beschouwd wanneer zij steunt op het professioneel oordeel van de betrokken bedrijfsrevisor.

Evenwel is het duidelijk dat de bedrijfsrevisor het recht heeft om de voltallige vergadering van de ondernemingsraad bij te wonen en dat hij hiertoe verplicht is wanneer het ondernemingshoofd of een meerderheid van de werknemersafgevaardigden hem hiertoe verzoeken.

Aanbevelingen van de Hoge Raad

- (3) De Hoge Raad is van oordeel dat de bedrijfsrevisor een vertrouwensrelatie dient op te bouwen met beide partijen in de ondernemingsraad. Indien de bedrijfsrevisor van oordeel is dat het in het raam van deze vertrouwensrelatie nuttig is om aan de voorbereidende vergaderingen deel te nemen, kan hij zulke voorbereidende vergaderingen bijwonen. De wetgever zelf heeft zelfs informele contacten tussen de bedrijfsrevisor en een of meerdere leden van de ondernemingsraad mogelijk geacht tot toelichting en informatieverstrekking (Parl. Doc. Kamer 1982-1983, 552 N 35, p. 18 ab initio). Inzonderheid meent de Hoge Raad dat het hier gaat om contacten waarbij de documenten en werkmethodes die de bedrijfsrevisor gebruikt door hem worden toegelicht ten einde de werknemersafgevaardigden hiermee vertrouwd te maken. Ter gelegenheid van dergelijke contacten dient de bedrijfsrevisor iedere situatie te vermijden waardoor het vertrouwen zowel t.o.v. de werkgever als t.o.v. de werknemersafgevaardigden zou worden geschaad. De concrete beoordeling hiervan dient gezien de zeer uiteenlopende omstandigheden die zich kunnen voordoen, te worden overgelaten aan het persoonlijke professionele oordeel van de bedrijfsrevisor.
- (4) Afgezien van het feit dat men niet kan beletten dat individuele werknemers of groepen van werknemers in feite buiten de ondernemingsraad om met de bedrijfsrevisor contact opnemen, moet de bedrijfsrevisor erover waken dat bij ieder van deze afzonderlijke contacten, alsook wanneer hij deelneemt aan voorbereidende vergaderingen van de ondernemingsraad, hij niet in de plaats treedt

./..

van het ondernemingshoofd door informatie te verstrekken waartoe alleen het ondernemingshoofd gerechtigd is en dat hij geen enkele van de opdrachten vervult die hij wettelijk verplicht is te vervullen t.o.v. de voltallige ondernemingsraad op grond van artikel 15bis van de wet van 20.09.1948.

- (5) Hieruit volgt eveneens dat tijdens de vergaderingen van de ondernemingsraad de bedrijfsrevisor zich niet kan beroepen op mededelingen gedaan door om het even wie tijdens de voorbereidende vergaderingen of afzonderlijke contacten. Bovendien kan de bedrijfsrevisor niet verplicht worden om zich uit te spreken over mededelingen die aan hem werden gedaan tijdens dergelijke voorbereidende vergaderingen of afzonderlijke contacten.
- (6) Indien tijdens voorbereidende vergaderingen of andere afzonderlijke contacten de bedrijfsrevisor informatie wordt meegedeeld door anderen dan het ondernemingshoofd, dient de bedrijfsrevisor professioneel te beoordelen of hij deze informatie zal gebruiken in het raam van zijn revisorale opdracht. Indien hij van oordeel is dat hij ervan gebruik kan maken, heeft hij t.o.v. het ondernemingshoofd de plicht om de bron van zijn informatie niet prijs te geven, tenzij hij door de betrokken partij vandeze verplichting wordt ontheven. Dit houdt in dat de bron van dergelijke informatie wordt gedekt door het beroepsgeheim.

CERTIFICERINGSVERSLAG

Tot besluit van onze werkzaamheden wensen wij aan de leden van de ondernemingsraad volgende verklaringen voor te leggen :

1. Wij hebben kennis genomen van de aan de ondernemingsraad verstrekte geschreven documenten, waarvan een exemplaar werd gekorttekend ter identificering. Zij bevatten de (jaarlijkse, periodieke of occasionele) economische en financiële informatie op datum van ../../.....

Met betrekking tot de jaarrekening die aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt voorgelegd vraag ik U kennis te nemen van het verslag dat bij deze jaarrekening is gevoegd en waarin onze mening dienaangaande duidelijk is opgenomen.

Wij hebben van de directie van de onderneming alle inlichtingen gekregen die voor de controle vereist zijn, niet alleen deze afkomstig uit de onderneming zelf maar, waar en wanneer dit nodig en mogelijk was, ook deze afkomstig van personen en instellingen buiten de onderneming.

2. Wij hebben onderzocht of de wettelijk vereiste economische en financiële gegevens volledig werden verstrekt, met name de economische en financiële informatie zoals die onder meer voortspuit uit :

./..

2.

- het K.B. van 27.11.1973 met betrekking tot de economische en financiële informatie van ondernemingen
- de wetgeving met betrekking tot de regionale economische expansie
- de van kracht zijnde reglementering met betrekking tot het matigingsbeleid van de overheid.

Tevens hebben wij vastgesteld dat het niveau waarop de informatie verstrekt wordt, beantwoordt aan de bepalingen van artikel 1 van het K.B. van 27.11.1973 en dat de vereiste informatie werd gegeven voor :

- de technische bedrijfseenheid
- de juridische entiteit
- de economische en financiële entiteit
- ieder onderdeel, voorzover er over dit laatste een beslissing werd genomen door de ondernemingsraad.

Wij hebben vastgesteld dat de economische en financiële voorlichting inlichtingen bevat die normaal toelaten het verband te leggen tussen de gegevens van economische aard en die van financiële aard, en de informatie bevat betreffende de weerslag van deze gegevens op het beleid van de onderneming inzake organisatie, werkgelegenheid en personeel.

Tevens wordt in de voorlichting het verband gelegd tussen de onderneming enerzijds en de economische en financiële groep waarvan zij deel uitmaakt en de sector en de gewestelijke, nationale en internationale economie anderzijds.

In bijlage vindt U de lijst van al de elementen van informatie waarvoor evenwel een voorbehoud moet gemaakt worden betreffende de hierboven beschreven volledigheid.

./..

3.

3. Wij hebben deze documenten nauwgezet onderzocht en de nodige controles uitgevoerd, die vereist zijn overeenkomstig de gebruikelijke professionele controlenormen ten einde deze documenten te kunnen certificeren.

Wij hebben vastgesteld dat deze documenten een klaar en getrouw beeld geven van de financiële en economische toestand van de onderneming en overeenstemmen met de werkelijkheid.

In bijlage vindt U de lijst van de elementen van informatie waarvoor evenwel een voorbehoud moet gemaakt worden betreffende de hierboven beschreven vereisten inzake klaarheid, getrouwheid en overeenstemming met de werkelijkheid.

4. Inzake de financiële en economische informatie dient volgend algemeen voorbehoud te worden gemaakt, dat zijn oorsprong niet vindt in de onderneming, maar wel in de aard van de vereiste informatie.

A. De volgende gegevens konden door ons om de onderstaande redenen niet of onvolledig gecontroleerd worden :

- a. Omdat zij gesteund zijn op informatie zonder dat het voor ons technisch en materieel mogelijk is nate gaan of deze informatie correct is :

-
-
-

- b. Omdat zij niet in de onderneming beschikbaar zijn :

-
-
-

- c. Omdat het tijdstip waarop de informatie ter beschikking werd gesteld onvoldoende tijd voor controle liet :

-
-
-

./..

4.

Voorts hebben wij geen belangrijke vergissingen vastgesteld of tegenstrijdigheden tussen de verstrekte informatie en de gegevens waarvan we kennis kregen n.a.v. de door ons verrichte controlewerkzaamheden.

- B. Voor bepaalde elementen van de economische en financiële informatie is de directie van oordeel dat deze niet moeten worden gegeven, onder meer omdat ze niet belangrijk zijn, omdat ze geen fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming, omdat ze niet nodig zijn om een inzicht te verwerven, ...

Alhoewel geen algemene geldende en aanvaarde beoordelingscriteria bestaan om deze kwalitatieve aspecten te beoordelen, kunnen we op grond van een aantal objectieve elementen niet akkoord gaan met de beoordeling van de directie.

De elementen waarover een meningsverschil bestaat zijn :

-
-
-

- C. Desgewenst zal een meer gedetailleerde mondelinge verklaring over de onder dit punt opgesomde elementen worden gegeven in de ondernemingsraad.

5. Tot slot dient te worden aangemerkt dat met betrekking tot de toekomstverwachtingen wij ons vanzelfsprekend niet kunnen borg stellen voor de realisatie ervan, en ook niet voor de veronderstellingen waarop zij steunen.

./..

5.

Wij kunnen evenwel bevestigen dat zij op beredeneerde wijze opgesteld werden en geen kennelijke tegenstrijdigheden vertonen met door ons gekende informatie en algemeen aanvaarde ontwikkelingen.